

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și avocatul Russ Sergiu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Hîncești din 25 octombrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Onuță Adrian XXX, născut la XXX,
originar din XXX, domiciliat
în XXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 05.08.2015 – 25.10.2018;
2. instanța de apel: 19.11.2018 – 20.03.2019;
3. instanța de recurs: 12.06.2019 – 16.10.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 25.10.2018, Onuță Adrian a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal și cu aplicarea art. 79 Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea legată de angajarea persoanelor la creșterea oilor și strângerea nucilor pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru un termen de probațiune de 5 ani, cu instituirea obligației de a nu-și schimba domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

Cheltuielile judiciare în sumă totală de 4 185,76 lei au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Adrian Onuță în luna

ianuarie 2014, abuzând de poziția de vulnerabilitate a XXX, care era determinată de lipsa surselor de existență pentru supraviețuire socială (starea socială, materială și familială grea, lipsa surselor financiare de întreținere), lipsa condițiilor de trai, deoarece se afla în conflict cu concubinul său, folosind metoda înșelăciunii prin promisiunea angajării la o muncă bine plătită, a recrutat-o pe ultima în scopul exploatării prin muncă forțată. În continuare, în aceeași zi, Adrian Onuță, întru realizarea scopului său infracțional, obținând prin înșelăciune consimțământul XXX, care a fost atrasă de promisiunea că îi vor fi oferite condiții decente de trăi și de muncă, a transportat-o pe victimă împreună cu fiul ei minor la stâna de oi ce-i aparține din XXX Ulterior, în aceeași perioadă de timp, Adrian Onuță, acționând întru atingerea scopului infracțional, a adăpostit-o pe XXX împreună cu fiul ei minor, XXX, la stâna de oi situată pe teritoriul XXX, fără electricitate, căldura și apă. În aceeași perioadă de timp, Adrian Onuță, prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, cu consimțământul acesteia, a obținut de la XXX prestarea diferitor lucrări pe teritoriul stânei de oi, în lipsa unui contract de muncă, fără a fi remunerată pentru munca efectuată, fără evidența muncii prestate, cu încălcarea regimului de muncă și în lipsa unei alimentări și vestimentații suficiente, în continuare, în luna noiembrie 2014, Adrian Onuță, fiind informat de XXX, despre intenția de a părăsi locul exploatării prin muncă și de a reveni la domiciliu, acționând întru atingerea scopului său infracțional, prin constrângere psihică, a determinat-o pe XXX să continue prestarea diferitor lucrări pe teritoriul stânei de oi, în lipsa unui contract de muncă, fără a fi remunerată pentru munca efectuată, fără evidența muncii prestate, cu încălcarea regimului de muncă și în lipsa unei alimentări și vestimentații suficiente. În asemenea condiții, Adrian Onuță a exploatat-o pe XXX până în luna ianuarie 2015, când acțiunile prejudiciabile au fost curmate de către reprezentanții Primăriei com. XXX.

Organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Onuță Adrian în bază art. 165 alin. (1) lit. c) Cod penal, adică traficul de ființe umane, după semnele calificative „recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scopul exploatării prin muncă, săvârșită prin înșelăciune, abuz de poziție, de vulnerabilitate, asupra a două persoane”.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura Generală, Secția combaterea traficului de ființe umane, Aliona Bucuci și procurorul în Procuratura r-lui Hîncești, Grigore Clevadî, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.

(1) lit. b) și c) Cod penal și cu aplicarea art. 79 Cod penal, să i se aplice pedeapsa cu amendă în mărime de 20 000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de natura celei de care s-a folosit la comiterea infracțiunii pe un termen de 2 ani.

În motivarea cererii declarate, apelantul a indicat că, prima instanță a apreciat corect probele administrate și a conchis just că acțiunile inculpatului se încadrează în baza art. 165 Cod penal. De asemenea, apelanții au invocat că, lui Onuță Adrian i s-a incriminat infracțiunea prevăzută de art. 165 alin. (1) lit. c) Cod penal, dar partea acuzării a omis să includă și lit. b) a alin. (1) al art. 165 Cod penal, fapt care a fost corectat prin procesul - verbal de corectare a erorilor materiale. La fel, partea acuzării nu a fost de acord nici cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, or prima instanță nu a aplicat corect prevederile art. art. 6, 7, 61 și 75 Cod penal. Instanța a omis faptul că partea vătămată trăiește în continuare la stâna inculpatului, are contract de muncă, copilul acesteia frecventează grădinița, inculpatul este specialist în domeniul olăritului, circumstanțe care justifică aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal.

3.2. Inculpatul Onuță Adrian, care a solicitat să fie achitat.

Ulterior, tot în interiorul termenului prevăzut de lege, apel nemotivat, iar ulterior și apel motivat, a declarat și avocatul Sergiu Russ în interesele inculpatului Onuță Adrian, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat de învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. b) și c) Cod penal.

În motivarea apelului, partea apărării a invocat următoarele motive: instanța de fond nu a motivat de ce a stabilit existența semnului calificativ „prin înșelăciune”; procesul - verbal de corectare a erorilor materiale din 05.11.2018 a fost redactat după încheierea cercetării judecătorești; apărarea a demonstrat lipsa semnului calificativ „prin înșelăciune”; XXX a fost adusă la stână să formeze o familie cu ciobanul Eugen Popescu; nu a fost demonstrat faptul că inculpatul i-ar fi promis părții vătămate un loc de muncă bine plătit la stână și nici existența laturii subiective și a scopului criminal; partea vătămată lucra de bună - voie la stâna inculpatului, nefiind impusă; cauza penală a fost inițiată la denunțul calomnios al administrației s. Mirești, din care fac parte persoane ostile inculpatului; martorii acuzării care au fost audiați fac și ei parte din grupul ostil inculpatului; investigația independentă a unei ziariste a demonstrat că totul este un act de răzbunare a primarului împotriva inculpatului, iar ziarista a fost audiată în calitate de martor; partea vătămată a declarat în timpul confruntării cu primarul că anume el a impus-o să-l denunțe pe inculpat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2019, au

fost respinse, ca nefondate, apelul declarate, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, reieșind din materialele cauzei, prima instanță a conchis corect că, inculpatul Onuță Adrian este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal în redacția supusă modificărilor prin Legea nr. 157 din 26.07.2018, Monitorul Oficial 347 - 357/14.09.2018, art. 586, adică *traficul de ființe umane, după semnele calificative „recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă, săvârșit prin abuz de poziție de vulnerabilitate, asupra unei persoane”*.

Pentru a conchide astfel, prima instanță a verificat următoarele probe acumulate la cauza penală, apreciate respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, acestea fiind verificate și de către instanța de apel, după cum urmează: declarațiile părții vătămate XXX, declarațiile martorilor XXXX, procesul-verbal de confruntare efectuată între partea vătămată XXX și învinuitul Adrian Onuță; procesele-verbale privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și stenogramele discuțiilor telefonice efectuate de către Onuță Adrian de pe numărul lui de telefon și procesele-verbale de examinare a obiectelor din 12.06.2015.

Instanța de apel a reținut că în rechizitoriu, acțiunile inculpatului au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art. 165 alin. (1) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi „trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scopul de exploatare prin muncă, săvârșit prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, asupra unei persoane”.

Invocând agravanta de realizare a laturii obiective prin „înșelăciune”, partea acuzării nu a indicat în învinuire lit. b) a alin. (1) al art. 165 Cod penal, în redacția veche, iar această agravantă nu și-a găsit confirmare.

În acest context, instanța de apel a reținut că prin procesul-verbal de corectare a erorilor materiale din 05.11.2018, întocmit de către procurorii care au declarat apel, partea acuzării a „corectat eroarea materială din rechizitoriul întocmit în privința lui Onuță Adrian”, prin punerea sub învinuire a lui Onuță Adrian în baza art. 165 alin. (1) lit. b) și c) Cod penal.

Procesul-verbal în cauză nu poate fi luat în considerație, întrucât „corectarea erorii materiale din rechizitoriu” se efectuează prin ordonanță, dar nu prin proces-verbal și mai mult, a fost redactat după încheierea cercetării judecătorești în prima instanță.

Totodata, instanța de apel a reținut și faptul că pe parcursul examinării cauzei în

instanța de apel, partea acuzării a prezentat o ordonanță de modificare a învinuirii aduse inculpatului în sensul completării ei, prin punerea sub învinuire a lui Onuță Adrian în baza art. 165 alin. (1) lit. b) și c) Cod penal. În acest context, instanța de apel a menționat că partea acuzării nu a demonstrat cum anume s-a manifestat acțiunea de „înșelăciune”.

De asemenea, instanța de apel a reținut și faptul că, la etapa constatării infracțiunii, înaintării învinuirii și accederii cauzei în instanța de judecată, acțiunile lui Onuță Adrian au fost încadrate în baza art. 165 alin. (1) lit. c) Cod penal.

Ulterior, pe parcursul examinării cauzei în instanța de judecată, până la adoptarea sentinței, au intervenit modificări în conținutul art. 165 Cod penal, astfel încât acțiunile inculpatului se încadrează în baza art. 165 alin. (1) lit.g) Cod penal, circumstanțe survenite prin modificările instituite prin Legea nr. 157 din 26.07.2018.

Prin urmare, dat fiind că, articolul adus cu titlu de acuzare inculpatului Onuță Adrian nu a suportat modificări în esență, agravanta alternativă fiind indicată la o altă literă decât cea reținută lui Onuță Adrian până la survenirea modificărilor, instanța de apel a considerat că, prima instanță a conchis corect de a recalifica acțiunile lui Onuță Adrian din art. 165 alin. (1) lit. c) Cod penal în baza art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal, or o atare recalificare nu contravine conduitei juridice admisibile în acest sens, nu atentează la drepturile și libertățile inculpatului și nu aduce atingeri dreptului acestuia la apărare.

Cu referire la faptele inculpatului, instanța de apel a reținut că, deși inculpatul și-a justificat acțiunile prin lipsa condițiilor de trai decente ale XXX și imposibilitatea acesteia de a-și asigura minimul de existență, totuși, reieșind din materialele dosarului s-a stabilit că, inculpatul a mers de mai multe ori în satul părții vătămate, de unde a luat-o pe Alex Maria și a transportat-o la stâna sa.

27. Astfel, prima instanță a stabilit corect existența tuturor condițiilor pentru tragerea la răspundere penală a inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(1) lit.g) Cod penal, deoarece în momentul recrutării partea vătămată nu avea un loc de muncă, loc de trai, era lipsită de venituri, fără condiții minime de existență, aflându-se în conflict cu concubinul, dar și în lisa unui minim de existență necesar, astfel că pentru inculpat a fost ușor să pună partea vătămată în- ' - o stare de dependență față el.

Deși, partea apărării a invocat, inclusiv în cererea de apel că, majoritatea martorilor acuzării îi sunt ostili și ar fi efectuat depoziții împotriva sa, totuși instanța de fond a obținut aceste declarații în cadrul ședinței judiciare cu avertizarea martorilor asupra răspunderii penale pentru declararea intenționată a elementelor de fapt ce nu corespund

realității. Declarațiile martorilor în cauză coroborează cu cele ale părții vătămate date la etapa urmăririi penale.

În același context, instanța de apel a stabilit că, partea vătămată a fost plasată în centrul de plasament „La strada” în calitate de victimă a traficului de ființe umane, în cadrul căruia specialiștii în domeniu au constatat acest fapt, plasând-o pe XXX la evidență, iar în perioada de aflare a acesteia în plasament, cu ea au discutat psihologi, care au confirmat statutul de „victimă”. În afară de aceasta, martirul Gorceag Lidia a susținut că declarațiile primare făcute de către XXX în cadrul urmăririi penale sunt veridice și corespund celor constatate de către ea în cadrul mai multor ședințe de consiliere psihologică avute între ea și XXX.

Cu referire la argumentele părții apărării privind devierea poziției părții vătămate în ședința de judecată de la circumstanțele relatate de aceasta la etapa urmăririi penale, prima instanță a conchis corect că aceasta este o tentativă de înlăturare a răspunderii penale pentru inculpatul Onuță Adrian, factorul determinant fiind generat de activitatea post - infracțională a inculpatului, manifestată prin adăpostirea părții vătămate, întocmirea unui contract individual de muncă, întreținerea acesteia în continuare, asigurarea instituționalizării copilului minor.

Totodată, munca XXX la stâna inculpatului a fost constatată de către organele de resort ca fiind contrară legii, cu abateri de la normele legislației muncii, iar inculpatul, deși a invocat că nu avea nevoie de serviciile părții vătămate, ca urmare a intentării cauzei penale a încheiat un contract individual de muncă cu aceasta, iar până la etapa oficializării raporturilor de muncă, activitatea lui XXX avea loc în lipsa liberului consimțământ, în prezența dependenței acesteia de locul în care se afla și de minimul de existență asigurat de inculpat în cumul cu lipsa de alternativă.

În ceea ce privește stabilirea pedepsei inculpatului Onuță Adrian pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal, instanța de apel a reținut că inculpatul a comis o infracțiune gravă, nu are antecedente penale, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, se caracterizează pozitiv de către administrația publică locală, acesta este caracterizat ca fiind un specialist cu abilități personale înalte în domeniul olăritului.

Totodată, prima instanță a conchis corect de a da curs cerinței părții acuzării privind aplicarea art. 79 Cod penal la stabilirea pedepsei, în prezența unor asemenea circumstanțe excepționale - activitatea post - infracțională a inculpatului, manifestată prin stabilizarea conduitei părții vătămate XXX, aceasta locuind la stâna inculpatului fiind împreună cu copilul ei minor și concubinul Eugeniu Popescu în condiții care

corespund standardelor necesare; la fel, s-a constatat că și în prezent XXX lucrează la Adrian Onuță, dar deja în baza unui contract de muncă, iar copilul a început să frecventeze grădinița.

Aceste circumstanțe justifică aplicarea unei pedepse sub limita minimă prevăzută de art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal - și anume pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 ani, cu aplicarea pedepsei complementare obligatorii - privarea de dreptul de a exercita activitatea legată de angajarea persoanelor la creșterea oilor și strângerea nucilor pe un termen de 2 ani, dar cu suspendarea condiționată a executării pedepsei principale pe un termen de probațiune de 5 ani, pedeapsă în măsură să ducă la atingerea scopului pedepsei penale, instituind totodată în privința- inculpatului și obligațiunea să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

În acest context, contrar cerințelor părții acuzării invocate în cererea de apel, s-a impus concluzia că, poate fi aplicată doar pedeapsa cu închisoare și nu cea sub formă de amendă, închisoarea fiind unica măsură de pedeapsă specificată de art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal pentru persoanele fizice.

Cu referire la cerința părții acuzării privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare - în sumă de 4 185,76 lei, prima instanță a conchis corect că acestea urmează a fi trecute în contul statului.

Cu referire la argumentele părții apărării invocate în cererea de apel precum că prima instanță nu a demonstrat existența agravantei „comiterea infracțiunii prin înșelăciune”, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit că partea acuzării nu a demonstrat cum anume s-a manifestat acțiunea de „înșelăciune” și mai mult, instanța de fond a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal, nu și în baza lit. f) a articolului respectiv.

Cu referire la alegația părții apărării privind procesul - verbal de corectare a erorilor materiale din 05.11.2018, care a fost redactat după încheierea cercetării judecătorești, instanța de apel a ținut cont de acest fapt și și-a expus poziția la pct. 20 - 21 din prezenta decizie.

În ceea ce privește argumentul că, XXX a fost adusă la stână să formeze o familie cu ciobanul Eugen Popescu, instanța de apel a menționat că, decizia părții vătămate de a merge la stâna inculpatului, chiar și pentru a concubina cu ciobanul, a fost viciată de starea precară în care ea se afla și de faptul că inculpatul a profitat de această stare a părții vătămate.

În ceea ce privește argumentul precum că nu a fost demonstrat faptul că inculpatul i-ar fi promis părții vătămate un loc de muncă bine plătit la stână și nici existența laturii

subiective și a scopului criminal, instanța de apel a reținut că după cum rezultă din declarațiile martorilor, partea vătămată avea starea psihologică a unei persoane care era gata să lucreze pentru orice fel de promisiune, fiind gata să lucreze de bună - voie la stâna inculpatului, fără a fi impusă direct de inculpat.

Cu referire la faptul că persoane ostile inculpatului ar fi făcut un denunț „calomnios”, în baza căruia a fost inițiată cauza penală, instanța de apel a menționat că, nu a fost demonstrat caracterul calomnios al denunțului, prin prezentarea unei hotărâri judecătorești definitive în acest sens, iar faptul că prima instanță și-a motivat concluziile inclusiv pe declarațiile martorilor ostili inculpatului nu diminuează importanța faptului că acești martori au dat declarații sub sancțiunea avertizării de răspundere penală pentru declarații false, așa cum a motivat și prima instanță, proba contrarie urmând a fi prezentată de facto de către inculpat, și nu doar declarativ.

Instanța de apel nu a neagat valoarea investigației independente a ziaristei la care face referire partea apărării, dar instanța de apel a reamintit că investigația jurnalistică nu are valoare de probă în sensul reglementat de către legislația procesual penală. Totodată, în instanța de judecată a fost audiată autoarea investigației, care și-a format opinia sa proprie, fiind dificil de separat opinia personală de cea profesională.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procuror, prin care, indicând temeiurile de casare stipulate în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs invocă următoarele argumente:

- atât instanța de fond, cât și instanța de apel în partea descriptivă a deciziei (pct. 14) constată faptul comiterii de către inculpatul Onuță Adrian a infracțiunii de trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă, săvârșit prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, asupra unei persoane, acțiuni care au fost încadrate juridic de către organul de urmărire penală, conform prevederilor art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal, ca mai apoi instanța de apel să rețină o altă situație contrară circumstanțelor constate supra, indicând că agravanta de realizare a laturii obiective prin înșelăciune nu a fost probată de către partea acuzării, nefiind indicat de către organul de urmărire penală, cum s-a manifestat acțiunea de înșelăciune.

Astfel, în opinia acuzării, omisiunea instanței care a ajuns la concluzii radical diferite, întemeindu-și hotărârea pe motive ce contrazic dispozitivul acesteia, condiționează desființarea totală a deciziei, or aceste erori de drept, pot fi înlăturate doar

prin exercitarea unui control jurisdicțional prescris la art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP;

- mai mult, în instanța de apel acuzatorul de stat, a făcut uz de prevederile art. 325 Cod de procedură penală, or în expunerea rechizitoriului procurorul indică că Onuță Adrian a comis infracțiunea de trafic de ființe umane cu specificarea agravantelor prin: înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, însă admite o eroare și omite să indice în partea dispozitivă a rechizitoriului semnul calificativ lit. b) al dispoziției art. 165 alin. (1) Cod penal, (acțiuni săvârșite prin înșelăciune) pentru încadrarea juridică a faptei pentru care a fost acuzat inculpatul, eroare procesuală, care a condiționat modificarea învinuirii aduse inculpatului Onuță Adrian în instanța de apel, or prin aceasta nu s-a agravat situația inculpatului și nu s-au lezat dreptul lui la apărare;

- atât instanța de fond, cât și instanța de apel, au abordat absolut greșit raționamentele expuse în Legea nr. 157 din 26.07.2018, publicate în Monitorul Oficial 347 - 357/14.09.2018, în partea ce ține de încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului conform prevederilor art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal, or în cazul dat guvernează aplicarea legii penale în timp raportată la art. 8 Cod penal;

- acuzarea consideră, că decizia instanței de apel prin care a fost menținută soluția de reîncadrare a acțiunilor inculpatului de la art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal, potrivit învinuirii formulate în rechizitoriu, ta art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal, cu modificările operate prin Legea nr. 157 din 26.07.2018, este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece, colegiul penal verificând cauza sub aspectul calificării infracțiunii, urma să raporteze situația de fapt constatată la fiecare din elementele constitutive ale infracțiunii imputate inculpatului Onuță Adrian să subsumeze aceste fapte cu împrejurările cauzei, respectiv să dezvăluie concluzia de menținere a reîncadrării a acțiunilor, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii imputate acestuia, fapt ce pe caz consider că n-a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general, a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- subsidiar, soluția instanței de apel este criticată de procuror și în partea ce ține de respingerea argumentului acuzatorului de stat, referitor la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Onuță Adrian, or în apelul declarat, titularul cererii de apel a indicat precum instana de fond fără a identifica toate circumstanțele atenuante inclusiv și excepționale , pripit a ajuns la concluzia stabilirii pedepsei sub formă de închisoare, cu aplicarea institutului suspendării condionate a executării ei.

5.2. Avocatul Russ S. în numele inculpatului, prin care, indicând temeiurile de casare stipulate în art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de

achitare în privința lui Onuță Adrian.

În motivarea cererii de recurs invocă următoarele argumente:

- instanța de apel absolut nu s-a expus în privința motivului invocat în cererea de apel, precum că nu a fost probat și argumentat unul din semnele obligatorii a infracțiunii incriminate lui Onuță Adrian și anume semnului laturii subiecivă exprimată prin scopul urmărit de a o exploata prin muncă forțată pe XXX. Astfel, în materialele cauzei există anumite probe, în special cele furnizate de martorii acuzării, că XXX exercita anumite lucrări la stâna inculpatului, ca cum ar fi păscutul uneori a oilor, însă nu există aubsolut nici o probă că aceste lucrări au fost forțate;

- instanța de apel nu s-a expus nici într-un mod în privința faptului de ignorare de către instanța de fond a anumitor probe la care a făcut referire apărarea și în special rezultatele confruntărilor petrecute la faza urmăririi penale între partea vătămată XXXcu invinuitul Onuța Adrian, confruntarea între primarul Vrancea Nicolae și partea vătămată XXX, precum și confruntarea între martorul Mahu Gheorghe și XXX. Rejudecînd cauza în apel instanța de apel la rîndul său deasemenea ignoră aceste mijloace importante de probațiune, care intenționat nu au fost incluse de către procuror în rechizitoriu și care demonstrează că partea vătămată XXX a fost influențată să facă inițial declarații neveridice în privința lui Onuță Adrian.

În rest invocând argumente similare celor invocate în cererea de apel (f.d. 165-175, vol. III).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul declarat de către procuror

Colegiul penal remarcă că din textul recursului declarat de către procuror, reiese că acesta face referire la temeiurile de declarare a recursului prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, și anume: *o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul*

când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent și motivele specificate în susținerea acestora, nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

Prin urmare, în privința temeiului de recurs invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că recurentul nu a identificat careva circumstanțe care ar justifica incidența temeiului invocat, dat fiind faptul că, instanța de apel, la judecarea apelului și adoptarea deciziei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a expus detaliat și argumentat asupra motivelor relevante invocate în apel, fiind redată clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel, de menținere fără modificări a sentinței primei instanțe, prin care inculpatul Onuță Adrian a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal, în baza cumulului de probe, cercetate, verificate și apreciate just prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, soluția instanței de apel nefiind afectată de o eroare gravă de fapt, motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul hotărârii, care este explus clar, iar de către instanța de recurs ordinar nu sunt identificate temeiuri de a interveni în hotărârea instanței de apel, care este legală și întemeiată.

Referitor la alegațiile recurentului precum că prima instanță neîntemeiat a recalificat acțiunile inculpatului din art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal în baza art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal, Colegiul penal reține că, conform rechizitoriului Onuță Adrian a fost pus sub învinuire în baza art. 165 alin. (1) lit. c) Cod penal. Prima instanță, prin sentință a încadrat acțiunile inculpatului Onuță Adrian în baza art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal, reținând în acest sens următoarele: *„ Instanța atestă că, actul de acuzare, adus inculpatului a fost calificat de către organul de urmărire penală în baza art. 165 alin. (1) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi „trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scopul de exploatare prin muncă, săvârșit prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, asupra unei persoane”. În atare reflectare a constituției calificării, acuzarea, reținând agravanta alternativă de realizare a laturii obiective, și anume „înșelăciunea” - nu a justificat forma juridică pe care aceasta ar fi urmat să o îmbrace acțiunea lui Onuță Adrian, raportată la calificarea juridică atribuită acestuia, or, ca reflecție distinctă, înșelăciunea își găsește reglementarea în litera b) a alineatului (1) din articolul*

adus cu titlu de acuzare lui Onuță Adrian, în redacția veche, agravantă ce nu a fost reținută în cadrul actului de acuzare, și nu poate fi apreciată ca găsindu-și confirmarea de către instanța de judecată, atât prin prisma calificării, cât și prin prisma justificării probatoriului în acest sens.

Totodată, instanța reține și faptul că, la etapa constatării infracțiunii, înaintării învinuirii și accederii cauzei în instanța de judecată, norma adusă cu titlu de învinuire lui Onuță Adrian a fost calificată ca fiind reflectată de art. 165 alin. (1) lit. c) Cod penal. Totodată, în cursul judecării pricinii, la etapa audierii dezbatelor judiciare, dar până la adoptarea sentinței pe marginea pricinii, a intervenit modificări în conținutul normei materiale adusă învinuitului cu titlu de acuzație, astfel încât, potrivit laturii obiective reflectate de acuzare, acțiunile inculpatului își găsesc reflecție în baza art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal, conținut juridic reținut ca urmare a intervenirii modificărilor instituite prin LP157 din 26.07.18, M0347-357/14.09.18 art.586. În atare consecință, avându-se în vedere faptul că, conținutul substanței juridice a articolului adus cu titlu de acuzare nu a suportat modificări în esența, fiind modificat doar titlul acesteia, prin indicarea agravantei alternative la o altă literă decât cea reținută lui Onuță Adrian până la survenirea modificărilor, instanța găsește necesar și oportună recalificarea acțiunilor lui Onuță Adrian din art. 165 alin. (1) lit. c) CP, în baza art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal, or o atare recalificare nu contravine conduitei juridice admisibile în acest sens, nu atentează la drepturile și libertățile inculpatului și nu aduce atingeri dreptului acestuia la apărare.”, soluție menținută de instanța de apel.

De asemenea, întemeiată este și poziția instanței de apel privind respingerea procesului-verbal de corectare a erorilor materiale din 05.11.2018, întocmit de către procurorii care au declarat cerere de apel, prin care au corectat eroarea materială din rechizitoriul întocmit în privința lui Onuță Adrian, prin punerea sub învinuire în baza art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal, or, procesul-verbal în cauză nu putea fi luat în considerație întrucât corectarea erorii materiale din rechizitoriu se efectuează prin ordonanță, mai mult ca atât, acesta fiind redactat după încheierea cercetării judecătorești în prima instanță.

În cadrul examinării cauzei în instanța de apel, partea acuzării a prezentat o ordonanță de modificare a învinuirii aduse inculpatului Onuță Adrian în baza art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal, iar instanța de apel întemeiat a respins-o, or partea acuzării urma să demonstreze cum anume s-a manifestat acțiunea de „înșelăciune”.

Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanțelor de fond în motivarea soluțiilor sale pe aceste aspecte contestate și în prezentul recurs, nu se identifică, or acestea s-au expus în deciziile lor, detaliat și argumentat.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Russ S. în numele inculpatului

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

În susținerea recursului, recurentul invocă temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, care stipulează că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Astfel, analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că nici unul dintre acestea nu și-a găsit confirmare.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea inculpatului Onuță Adrian, considerând că lipsesc probe care ar confirma vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal, solicitând să fie achitat pe motiv că în acțiunile lui lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii.

La acest capitol Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Colegiul constată că, prima instanță, conform prevederilor art. 314 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de către părți, a audiat inculpatul, partea vătămată și martorii, a cercetat materialele administrate de către organul de urmărire penală, pe care le-a apreciat în mod obiectiv și care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de trafic de ființe umane a fost dovedită integral.

Instanța de apel, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate în cauză, le-a dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, și a conchis asupra temeiniciei soluției

pronunțate de prima instanță privind vinovăția inculpatului de cele incriminate.

Probele indicate în decizia instanței de apel, expuse succint la pct. 4.1 al prezentei decizii, au fost examinate complet și obiectiv, acestea demonstrând faptul comiterii de către inculpat a infracțiunii incriminate, fiind corect apreciate de către instanța de apel.

Astfel, în urma examinării cererii de apel, instanța de apel întemeiat a concluzionat despre existența elementelor componente ale infracțiunii imputate inculpatului Onuță Adrian, inclusiv vinovăția acestuia, argumentând totodată, netemeinicia afirmației recurentului, precum că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. g) Cod penal.

Cu referire la recursul avocatului în partea în care acesta critică felul în care instanța a apreciat probele administrate în prezenta cauză penală, Colegiul menționează că aceste critici și argumentele aduse nu se încadrează în niciun temei dintre cele prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens, nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Consecvent, făcând o analiză a temeiurilor indicate în recurs în raport cu apelul declarat și textul deciziei, Colegiul constată că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu și dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art. 414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, a indicat temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea respectivei soluții, precum și motivele adoptării ei.

Colegiul penal menționează că, în contextul expus, reiterarea de către instanța de recurs a alegațiilor instanței de apel este inoportună or, Colegiul penal le consideră legale și întemeiate.

Colegiul penal va ține seama și de jurisprudența CtEDO, și nu va impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond, dat fiind că, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis vs Spania, Helle vs Finlanda*), din care motiv, fără a reitera întreaga motivare a instanțelor de fond, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra existenței faptei și

vinovăției inculpatului.

Prin urmare, temeiurile invocate de către partea apărării se combat prin materialele cauzei și nu se semnalizează în esență presupusa eroare de drept, iar hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și care, în totalitatea lor, resping argumentele recursului.

Decizia instanței de apel corespunde prevederilor art. 394 Cod de procedură penală, este bine argumentată, motivată, fiind legală și întemeiată. Colegiul penal nu a constatat existența vreunei grave erori de drept, care ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de către recurent nu sunt acceptabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, și nu pot servi drept temei pentru instanța de recurs în vederea casării hotărârii contestate. Din aceste considerente, Colegiul penal va dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și avocatul Russ Sergiu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Onuță Adrian XXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **15 noiembrie 2019**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana